ΑΝΩΤΕΡΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α.Μ.: 7320

<u>ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗ</u>

Ο Ν.3842/2010 – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΦΥΣΙΚΑ & ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΞΥΛΟΥΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ηράκλειο, Οκτώβριος 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο: ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
1.1 Το Οικονομικό Πρόβλημα....5
1.2 Δημόσιες Δαπάνες....5
1.3 Δημόσια Έσοδα....6
1.4 Οι Λειτουργίες των Φόρων....6
1.5 Ταξινόμηση των Φόρων....7
1.5.1 Ταξινόμηση των Φόρων Ανάλογα με τη Φορολογική Βάση....7
1.5.2 Ταξινόμηση των Φόρων Ανάλογα με τη φύση του Φορολογικού Συντελεστή.8
1.5.3 Ταξινόμηση των Φόρων σε Άμεσου και Έμμεσους....8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
2.1 Εισαγωγή....10
2.2 Αντικείμενο του Φόρου....11
2.3 Υποκείμενο του Φόρου....12
2.4 Χρόνος Υποβολής του Φόρου....12

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
3.1 Εισαγωγή....13
3.2 Εισόδημα & Εξεύρεση του....13
3.3 Απαλλαγές από το Φόρο....13
3.4 Έκπτωση Δαπανών από το Συνολικό Εισόδημα....14
3.5 Υπολογισμός & Καταβολή του Φόρου....16
3.6 Φορολογία Εισοδήματος των Εταιρειών, Κοινοπραξιών & Κοινωνιών που Ασκούν Επιχείρηση ή Επάγγελμα....18
3.7 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Ακίνητα....19
3.8 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Κινητές Αξίες....19
3.9 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Επιχειρήσεις ή Επαγγέλματα....19
3.10 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Μισθωτές Υπηρεσίες....20
3.11 Προσδιορισμός Εισοδήματος με Βάση Αντικειμενικές Δαπάνες & Υπηρεσίες21
3.12 Τεκμήριο Δαπανών Διαβίωσης....22
3.13 Δαπάνες Απόκτησης Περιουσιακών Στοιχείων....24
3.14 Μη Εφαρμογή Αντικειμενικών Δαπανών & Υπηρεσιών....24
3.15 Διαφορά Εισοδήματος & Υπολογισμός του Φόρου αυτού....24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
4.1 Εισαγωγή....26
4.2 Εισόδημα & Απόκτηση του....26

4.3 Καθαρό Εισόδημα....26
4.4 Ακαθάριστο Εισόδημα....26
4.5 Λογιστικός Προσδιορισμός του Καθαρού Εισοδήματος....27
4.6 Ειδικός Προσδιορισμός του Καθαρού Εισοδήματος....28
4.7 Εισόδημα Τεχνικών Επιχειρήσεων....29
4.8 Εισόδημα από Διάθεση & Αποτίμηση Χρεογράφων & Παραγώγων Χρηματοοικονομικών Προϊόντων....29
4.9 Ημεδαπές Επιχειρήσεις Συνδεόμενες....29
4.10 Ημεδαπή Επιχείρηση Συνδεομένη με Αλλοδαπή....29
4.11 Εισόδημα & Απόκτηση του....30
4.12 Χρόνος Απόκτησης του Εισοδήματος....30
4.13 Εισόδημα & Απόκτηση του....30
4.14 Ακαθάριστο & Καθαρό Εισόδημα....31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ – ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ & ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΦΟΡΟΥ
5.1 Εισαγωγή....32
5.2 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Κινητές Αξίες....32
5.3 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Εμπορικές Επιχειρήσεις....32
5.4 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Μισθωτές Υπηρεσίες....32
5.5 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Αμοιβές Ελευθερίων Επαγγελμάτων33
5.6 Απόδοση του Φόρου με Διμηνιαίες Δηλώσεις....33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΦΟΡΟΥ
6.1 Εισαγωγή....34
6.2 Υπόχρεοι σε Υποβολή Δήλωσης....34
6.3 Προθεσμία Υποβολής & Περιεχόμενο της Δήλωσης....35
6.4 Δήλωση Εταιρειών, Κοινοπραξιών & Κοινωνιών που ασκούν Επιχείρηση ή Επάγγελμα....35
6.5 Φορολογικός Έλεγχος....35
6.6 Βεβαίωση του Φόρου....35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ – ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ & ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ
7.1 Εισαγωγή....36
7.2 Υποχρεώσεις Συμβολαιογράφων, Υποθηκοφυλάκων, Τραπεζών κλπ....36
7.3 Υποχρεώσεις Υπηρεσιών....36
7.4 Υποχρεώσεις εκείνων που Ενεργούν Παρακράτηση Φόρων....37
7.5 Παραγραφή....37
7.6 Φορολογικό Απόρρητο....37

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ
8.1 Εισαγωγή....38
8.2 Υποκείμενο του Φόρου....38
8.3 Απαλλαγές από το Φόρο....39

8.4 Προσδιορισμός Ακαθάριστου & Καθαρού Εισοδήματος Νομικών Προσώπων 39
8.5 Υπολογισμός Φορολογητέου Εισοδήματος 39
8.6 Υπολογισμός του Φόρου 40

Επίλογος

Βιβλιογραφία

Εισαγωγή

Φόρος είναι η αναγκαστική συνεισφορά του πολίτη, η οποία έχει επιβληθεί από το κράτος και έχει έννοια συνεχής παροχής, γι' αυτό και τον ακολουθεί σε όλη τη διάρκεια της ζωής του. Τα έσοδα από φόρους στην ουσία χρησιμοποιούνται για έναν απώτερο γενικό σκοπό, αφού χρησιμοποιούνται για τη αναμόρφωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των πολιτών μιας χώρας.

Οι φόροι έχουν πολλές μορφές και επιβάλλονται σε διάφορες συναλλαγές της ζωής των πολιτών. Οι σημαντικότεροι φόροι είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και ο Φόρος Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων. Με τον δεύτερο θα ασχοληθούμε στην παρούσα πτυχιακή εργασία.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^{ο}: ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1.1 Το Οικονομικό Πρόβλημα

Το βασικό οικονομικό πρόβλημα κάθε σύγχρονης κοινωνίας, ως γνωστό από τη μικροοικονομική θεωρία, είναι η ανεπάρκεια των παραγωγικών συντελεστών, που χρησιμοποιούνται προκειμένου να ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες του κοινωνικού συνόλου. Για να αντιμετωπιστεί η ανεπάρκεια των παραγωγικών συντελεστών και να μεγιστοποιηθεί η κοινωνική ευημερία, χρειάζεται ο συνδυασμός των παρακάτω λύσεων:

1. Πλήρης απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών
2. Άριστη κατανομή των παραγωγικών μέσων στην παραγωγή των διαφόρων αγαθών και υπηρεσιών.
3. Δίκαιη κατανομή του παραγόμενου κοινωνικού προϊόντος.
4. Επίτευξη του επιθυμητού ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης από την κοινωνία.

1.2 Δημόσιες Δαπάνες

Για την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, κάθε κράτος, κάνει διάφορες δαπάνες οι οποίες καλούνται δημόσιες δαπάνες. Τέτοιου είδους δαπάνες είναι η μισθοδοσία των δημοσίων υπαλλήλων, η εθνική άμυνα, η δημόσια παιδεία, η δημόσια υγεία, η κοινωνική περίθαλψη, κλπ.

Οι δημόσιες δαπάνες ταξινομούνται σε διάφορες κατηγορίες, ανάλογα με τον οικονομικό, λειτουργικό και διοικητικό χαρακτήρα τους. Αυτές είναι:

1. Δημόσιες δαπάνες για αγαθά και υπηρεσίες. Είναι οι δαπάνες που οδηγούν σε άμεση απασχόληση των παραγωγικών συντελεστών, καθώς και άμεση δημιουργία εισοδημάτων, όπως οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων, η αξία των υλικών για την κατασκευή ενός έργου κλπ.

2. Δημόσιες δαπάνες για μεταβιβαστικές πληρωμές. Είναι οι δαπάνες που γίνονται από τους δημόσιους φορείς προς τους ιδιωτικούς. Δηλαδή, τα οικογενειακά επιδόματα, τα επιδόματα ανεργίας, οι συντάξεις κλπ.
3. Δαπάνες του κράτους ή της κεντρικής διοίκησης.
4. Δαπάνες των οργανισμών κοινωνικής ασφάλειας.
5. Δαπάνες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.).

1.3 Δημόσια Έσοδα

Το κράτος, προκειμένου για να καλύψει αυτές τις δημόσιες δαπάνες, χρειάζεται να έχει έσοδα, ή όπως αλλιώς καλούνται δημόσια έσοδα. Χρειάζεται λοιπόν να έχει αγοραστική δύναμη. Για την απόκτηση της αγοραστικής δύναμης χρησιμοποιεί μέσα μονομερή ή διμερή.

Τα μονομερή μέσα είναι οι παροχές των ιδιωτών προς το δημόσιο. Όπως είναι λογικό, τα μέσα αυτά έχουν αναγκαστικό χαρακτήρα και περιλαμβάνονται κυρίως οι φόροι. Αντίθετα, τα διμερή μέσα περιλαμβάνουν τόσο την παροχή των ιδιωτών προς το δημόσιο, όσο και αντιπαροχή του δημοσίου προς τους ιδιώτες. Τα μέσα αυτά έχουν προαιρετικό χαρακτήρα και αφορούν έσοδα από δανεισμό ή/και άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Καταλήγουμε, λοιπόν, στο συμπέρασμα ότι, οι φόροι αποτελούν ένα αναγκαστικό, μονομερές μέσο «μεταβίβασης» αγοραστικής δύναμης από τους ιδιώτες προς το δημόσιο[1].

1.4 Οι Λειτουργίες των Φόρων[2]

Όπως προαναφέρθηκε φόροι είναι ένα αναγκαστικό μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό στον δημόσιο τομέα, έτσι ώστε να χρηματοδοτηθούν οι δημόσιες δαπάνες και να προσφερθούν οι υπηρεσίες δωρεάν στο κοινωνικό σύνολο. Η λειτουργία αυτή των φόρων ονομάζεται ταμιευτική λειτουργία, και είναι η

[1] Ελένη Κυριακοπούλου, Δημοσιονομικό δίκαιο, Δημόσιο Λογιστικό – Φορολογικό δίκαιο, Σύγχρονη Εκδοτική 2001, Σελ. 308.
[2] Θεόδωρος Α. Γεωργακόπουλος, Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Γ' έκδοση σελ. 288-289.

σημαντικότερη. Εκτός, όμως από την ταμιευτική λειτουργία οι φόροι έχουν και την οικονομική και κοινωνική λειτουργία.

Η οικονομική λειτουργία των φόρων αναφέρεται ως μέσο άσκησης οικονομικής πολιτικής. Μερικά παραδείγματα άσκησης οικονομικής πολιτικής είναι η σταθεροποίηση της οικονομίας σε επίπεδο πλήρους απασχόλησης, η καταπολέμηση του πληθωρισμού και της ανεργίας, κλπ.

Η κοινωνική λειτουργία των φόρων αναφέρεται ως μέσο άσκησης κοινωνικής πολιτικής, μέσω της βελτίωσης της διανομής του εισοδήματος και του πλούτου. Τέτοιου είδους φόρος είναι ο προοδευτικός φόρος εισοδήματος διότι αφαιρεί μεγαλύτερο ποσοστό εισοδήματος από τις υψηλότερες εισοδηματικές τάξεις και μικρότερο ποσοστό από τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις.

1.5 Ταξινόμηση των Φόρων

Οι φόροι μπορούν να κατηγοριοποιηθούν με βάση τρία κριτήρια:

i) της φορολογικής βάσης,

ii) της φύσης του φορολογικού συντελεστή και

iii) του τρόπου επιβάρυνσης της μονάδας.

1.5.1 Ταξινόμηση των Φόρων Ανάλογα με τη Φορολογική Βάση[3]

Φορολογική βάση είναι το μέγεθος, με βάση το οποίο υπολογίζεται ένας φόρος. Οι φόροι με βάση αυτό το κριτήριο διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες:[4]

α) σε φόρους εισοδήματος,

β) σε φόρους δαπάνης και

γ) σε φόρους περιουσίας.

Ο φόρος εισοδήματος είναι ο φόρος που επιβάλλεται πάνω στο εισόδημα που έχει πραγματοποιηθεί από μία μονάδα σε ορισμένο χρονικό διάστημα. Ο φόρος αυτός διακρίνεται στον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και στον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Οι φόροι εισοδήματος κατέχει την πρώτη θέση από άποψη συμμετοχής στα φορολογικά έσοδα των περισσότερων χωρών.

[3] Θεόδωρος Α. Γεωργακόπουλος, Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Γ' έκδοση σελ. 108-109.

[4] Δ. Π. Καράγιωργας, Οι δημοσιονομικοί θεσμοί, Εκδόσεις Παπαζήση 1981, σελ. 220-229.

Ο φόρος στη δαπάνη είναι η μορφή του φόρου, κατά την οποία μεταβιβάζεται η αγοραστική δύναμη από τη φορολογούμενη μονάδα προς το δημόσιο, μέσω των δαπανών που πραγματοποιεί. Είναι ένας έμμεσος φόρος κατανάλωσης.

Οι φόροι περιουσίας είναι η μορφή φόρου, κατά την οποία μεταβιβάζεται η αγοραστική δύναμη από τη φορολογούμενη μονάδα προς το δημόσιο, λόγο κατοχής περιουσιακών στοιχείων, και επιβάλλεται πάνω στην αξία αυτών των στοιχείων.

1.5.2 Ταξινόμηση των Φόρων Ανάλογα με τη Φύση του Φορολογικού Συντελεστή[5]

Αρχικά, πρέπει να ορίσουμε τι εννοούμε ως φορολογικό συντελεστή. Φορολογικός συντελεστής είναι το ποσό του φόρου που αντιστοιχεί σε καθεμιά μονάδα φορολογικής βάσης. Με βάση το κριτήριο αυτό οι φόροι διακρίνονται σε προοδευτικούς, αναλογικούς και αντίστροφα προοδευτικούς.

Προοδευτικός είναι ο φόρος που προκύπτει όταν ο φορολογικός συντελεστής μεταβάλλεται, καθώς μεταβάλλεται η φορολογική βάση. Τέτοιοι φόροι είναι ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων και ο φόρος κληρονομιών.

Αναλογικός καλείται ο φόρος που προκύπτει όταν ο φορολογικός συντελεστής δεν μεταβάλλεται όταν μεταβάλλεται η φορολογική βάση. Τέτοιοι φόροι είναι ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και το χαρτόσημο.

Αντίστροφα προοδευτικός είναι ο φόρος, όταν ο φορολογικός συντελεστής μεταβάλλεται κατά αντίστροφο τρόπο με τη φορολογική βάση, δηλαδή μειώνεται με την αύξηση της φορολογικής βάσης και αντίστροφα.

1.5.3 Ταξινόμηση των Φόρων σε Άμεσους & Έμμεσους

Άλλη μια διάκριση των φόρων είναι σε άμεσους και έμμεσους. Ένα από τα κριτήρια διάκρισης των φόρων σε άμεσους και έμμεσους είναι αν ο φόρος επιβαρύνει το άτομο πάνω στο οποίο επιβάλλεται (άμεσος) ή αν μετακυλίεται σε άλλους φορολογουμένους (έμμεσος). Άλλο ένα κριτήριο διάκρισης είναι η πρόθεση του φορολογικού νομοθέτη, δηλαδή αν ο νομοθέτης είχε την πρόθεση να επιβαρύνει το άτομο πάνω στο οποίο επιβλήθηκε ο φόρος ή πρόθεσή του ήταν ο φόρος να επιβαρύνει άλλα πρόσωπα. Άμεσοι θεωρούνται οι φόροι που άμεσα επιδρούν στη φοροδοτική ικανότητα του φορολογούμενου, όπως οι φόροι εισοδήματος και

[5] Θεόδωρος Α. Γεωργακόπουλος, Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Γ' έκδοση σελ. 109-115.

περιουσίας και έμμεσοι φόροι είναι αυτοί που επιδρούν με έμμεσο τρόπο την φοροδοτική ικανότητα του φορολογούμενου, όπως είναι οι έμμεσοι φόροι κατανάλωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

2.1 Εισαγωγή

Η φορολογία εισοδήματος, ως έννοια με τη σημερινή της μορφή και πράξη, εισήλθε, στη χώρα μας για πρώτη φορά το Ν. 1640/1919 «Περί Φορολογίας Εισοδήματος Καθαρών Προσώπων». Ο νόμος αυτός όριζε ως φόρο αυτός που προέκυπτε με σταθερό συντελεστή στα επιμέρους εισοδήματα, ανάλογα με την πηγή προέλευσής τους. Να σημειωθεί ότι στο νόμο αυτό δεν χρησιμοποιείτο ο όρος «εισόδημα» αλλά «πρόσοδος».

Πολύ αργότερα, ο νόμος αυτός καταργήθηκε και τη θέση του πήρε για τα μεν φυσικά πρόσωπα το Ν. Δ. 3323/1955 και για τα δε νομικά πρόσωπα το Ν. Δ. 3843/1958. Με τους νόμους αυτούς καταργείται ο όρος «πρόσοδος» και χρησιμοποιείται πλέον ο όρος «εισόδημα». Με τον όρο «εισόδημα» εννοείτο το άθροισμα των κάθε πηγής «προσόδων» που έχει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο και για τις οποίες φορολογείται συνολικά. Σύμφωνα με το Ν.Δ. 3323/1955 θεσπίζεται:

1. Η επιβολή ενιαίου φόρου στο σύνολο των ετήσιων καθαρών εισοδημάτων του φυσικού προσώπου. Ο φόρος αυτός είναι προσωπικός και προοδευτικός. Έτσι, το κάθε φυσικό πρόσωπο καταβάλλει φόρο ανάλογα με το εισόδημα του.
2. Η έκπτωση από το συνολικό καθαρό εισόδημα ορισμένου ποσού το οποίο δεν φορολογείται. Το ποσό αυτό προσαυξάνεται ανάλογα με τα οικογενειακά βάρη του φορολογούμενου.
3. Η ιδιαίτερη μεταχείριση των εισοδημάτων που προέρχονται από εργασίες μισθωτών ή αγροτών στα οποία αναγνωρίζονται ειδικές μειώσεις και επομένως υφίσταται ελαφρότερη φορολογική επιβάρυνση.
4. Η φορολογία έχει καθολική ισχύ. Οι υπάρχουσες απαλλαγές ορισμένων κατηγοριών έγιναν για το συμφέρον της πολιτείας. Έτσι, μπορούν να αποτελούν κίνητρα για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής, να βοηθούν στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας κλπ.
5. Η επίδοση ενιαίας φορολογικής δήλωσης από όλα τα εισοδήματα του φορολογούμενου, της συζύγου του και των ανήλικων παιδιών του. Η δήλωση

αυτή υποβάλλεται μία φορά το χρόνο προς τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.[6] της κατοικίας ή της επαγγελματικής εγκατάστασης του υπόχρεου.

6. Η γενίκευση της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος από τον υπόχρεο για τα εισοδήματα που απόκτησε μέσα στο διανυόμενο έτος. Η προκαταβολή αυτή στο τέλος συμψηφίζεται με το φόρο που αναλογεί σύμφωνα με το εισόδημά του.
7. Η καθιέρωση παρακράτησης του φόρου εισοδήματος κατά την απόκτησή του για ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων (π.χ. μισθωτές υπηρεσίες, κινητές αξίες κλπ.).
8. Η απλοποίηση των διαδικασιών βεβαίωσης του φόρου και η διευκόλυνση της ταχύτητας απονομής φορολογικής δικαιοσύνης.
9. Ο περιορισμός της φοροδιαφυγής.

Το 1994, στη συνέχεια, ψηφίστηκε μετά από γενική απαίτηση και λόγο των νεώτερων οικονομικών συνθηκών που επικρατούσαν στην Ελλάδα ο Ν. 2238/94 με τον οποίο κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις της νομοθεσίας που καλύπτουν τις φορολογίες εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ο νόμος αυτός βασίστηκε στα Ν.Δ. που προαναφέρθηκαν (Ν.Δ. 3323/55 και Ν.Δ. 3843/58).

Ο Ν. 2238/94 συνεχίζει έκτοτε να τροποποιείται και να μεταβάλλεται ανάλογα με τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες, χωρίς όμως να χάνεται η βασική ιδέα και ουσία. Η τελευταία τροποποίηση έγινε με το Ν. 3842/2010, ο οποίος επέφερε αρκετές αλλαγές στη φορολογία φυσικών και νομικών προσώπων, τις οποίες και θα αναλύσουμε στην παρούσα πτυχιακή εργασία.

Πριν δούμε τις βασικές αλλαγές του νόμου ας δούμε κάποιες βασικές έννοιες, με τις οποίες πρέπει να είμαστε εξοικειωμένοι για την καλύτερη κατανόηση της φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων.

2.2 Αντικείμενο του Φόρου

Με βάση το πρώτο άρθρο του Ν. 2238/94 ως αντικείμενο του φόρου ορίζεται το συνολικό καθαρό εισόδημα που προκύπτει είτε εντός, είτε εκτός Ελλάδος και το οποίο έχει αποκτηθεί από κάθε φυσικό πρόσωπο για το οποίο συντρέχουν οι προϋποθέσεις 1 και 2 του άρθρου 2 του Ν.2238/94.

[6] Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία

2.3 Υποκείμενο του Φόρου

Υποκείμενο του φόρου με βάση το άρθρο 2 του Ν. 2238/94, είναι κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει αποκτήσει εισόδημα την Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα από τον ιθαγένεια του ή τον τόπο κατοικίας του. Υποκείμενο του φόρου είναι και οι δημόσιοι υπάλληλοι του ελληνικού κράτους, αλλά υπηρετούν στην αλλοδαπή.

Σε φόρο ακόμα υπόκειται και η σχολάζουσα κληρονομιά[7].

Τέλος, σε φόρο υπόκεινται και οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, οι κοινωνίες αστικού δικαίου, οι οποίες ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, καθώς και οι αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, οι συμμετοχικές ή αφανείς, καθώς και οι κοινοπραξίες όπως αυτές ορίζονται από την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).

2.3 Χρόνος Επιβολής του Φόρου

Ως χρόνος επιβολής του φόρου είναι κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται μέσα στο αμέσως προηγούμενο οικονομικό έτος. Η χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους αρχίζει από την 1ηΙανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους. Ο χρόνος επιβολής του φόρου ορίζεται από το άρθρο 3 του Ν.2238/94.

[7] Η κληρονομία **σχολάζει**, όταν ο κληρονόμος είναι προσωρινός, δηλ. δεν έχει ακόμη χάσει το δικαίωμα αποποίησης ή είναι άγνωστος ή δεν είναι βέβαιο ότι αποδέχθηκε την κληρονομία ή δεν έχει ακόμη βρεθεί

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

3.1 Εισαγωγή

Τα άρθρα 4 – 19 περιλαμβάνουν γενικές διατάξεις του νόμου φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ο Ν. 3842/2010 έφερε αλλαγές στα άρθρα 4, 6 και 8 – 19. Αυτές τις αλλαγές θα τις σχολιάσουμε στο παρόν κεφάλαιο.

3.2 Εισόδημα & Εξεύρεση του

Στο άρθρο 4 του Ν. 2238/94 ορίζεται ποιο είναι το εισόδημα που φορολογείται και πως εξευρίσκεται αυτό. Το εισόδημα που φορολογείται είναι αυτό που προκύπτει από κάθε πηγή αφού αφαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τη δημιουργία του εισοδήματος αυτού. Μέχρι τώρα είχαν δικαίωμα συμψηφισμού ζημίας παλαιότερων ετών μόνο οι εμπορικές και γεωργικές επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ΄ κατηγορίας. Βασική αλλαγή που επέφερε ο 3842/2010 είναι η θεσμοθέτηση της μεταφοράς ζημιών και για τα ελευθέρια επαγγέλματα. Η διάταξη αυτή έχει ισχύει από τη δημοσίευση του νόμου δηλαδή από τις 23 Απριλίου 2010.

3.3 Απαλλαγές από το Φόρο

Το άρθρο 6 ορίζει ποιοι απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος. Συγκεκριμένα, απαλλάσσονταν τα κέρδη από λιανική πώληση καπνού, οι μικροπωλητές, οι εκμεταλλευτές περιπτέρου, κλπ. όπως όριζε η περίπτωση β της παραγράφου 4 του εξεταζόμενου άρθρου. Ειδικότερα, δεν απαλλάσσονται πλέον από το φόρο τα κέρδη από τη λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου ή από την

εκμετάλλευση καφενείου, κυλικείου, κουρείου κλπ., που μέχρι τώρα στεγάζοντας μέσα σε κτίρια και καταστήματα που βρίσκονται μέσα σε δημόσιες υπηρεσίες ή δημοτικές ή κοινοτικές και εκκλησιαστικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.). Τα εισοδήματα που φορολογούνται πραγματοποιούνται από ανάπηρους και θύματα πολέμου στους οποίους χορηγήθηκε σχετική άδεια και η εκμετάλλευση γίνεται από αυτούς. Το ίδιο ισχύει και όταν παραχωρούνται οι χώροι και οι άδειες σε τρίτους. Η διάταξη αυτή αρχίζει να εφαρμόζεται από την 1^{η} Ιανουαρίου 2010.

3.4 Έκπτωση Δαπανών από το Συνολικό Εισόδημα

Το άρθρο 8 του Ν 2238/94 ορίζει ποιες είναι οι εκπτώσεις από το εισόδημα του φορολογουμένου. Με το Ν.3842/2010 καταργούνται ορισμένες από τις διατάξεις του άρθρου 8 και έχει εφαρμογή από την 1^{η} Ιανουαρίου 2010.

Πλέον ο φορολογούμενος δεν λαμβάνει έκπτωση για το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων και για ασφαλιστήρια ασθένειας, του ίδιου, της συζύγου και των τέκνων που τους βαρύνουν.

Επίσης, καταργήθηκε η διάταξη που έδινε ως έκπτωση το ποσό του μισθώματος που καταβάλλει ο φορολογούμενος τόσο για κύρια κατοικία δικής του όσο και της οικογένειας του, εφόσον η ηλικία του είναι μέχρι σαράντα ετών και εγκαθίσταται ή μετακινείται εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Η έκπτωση αυτή δινόταν για τα πρώτα πέντε έτη της εγκατάστασης του. Επίσης, καταργείται η έκπτωση για τη μίσθωση κύριας κατοικίας από υπάλληλο στον τόπο που μετατίθεται εφόσον εκμισθώνει ιδιόκτητη κατοικία του σε άλλο τόπο.

Ακόμη, άλλη μια διάταξη που καταργείται από το Ν. 3842/2010 είναι αυτή που έδινε έκπτωση στον φορολογούμενο για τα ποσά που κατέβαλε ως δωρεά στο Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, το Εθνικό Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής (Ε.ΤΑ.Κ.Σ.), τους Ιερούς Ναούς, τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, την Ιερά Μονή Σινά, την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, τα ημεδαπά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα Κρατικά και Δημοτικά Νοσηλευτικά Ιδρύματα και τα νοσοκομεία που είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.)

και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

Μια τέταρτη διάταξη του παρόντος άρθρου που καταργείται είναι αυτή που έδινε έκπτωση 20% της δαπάνης για:

- Την αλλαγή εγκατάστασης κεντρικού κλιματισμού χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο ή για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου.
- Την αντικατάσταση του λέβητα πετρελαίου για την εγκατάσταση τηλεθέρμανσης ή για νέα εγκατάσταση τηλεθέρμανσης.
- Την αγορά ηλιακών συλλεκτών και για την εγκατάσταση κεντρικού κλιματισμού με χρήση ηλιακής ενέργειας.
- Την αγορά αποκεντρωμένων συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βασίζονται σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας όπως φωτοβολταϊκά, μικρές ανεμογεννήτριες, κλπ.
- Τη θερμομόνωση σε υφιστάμενα κτίρια.

Καταργείται επίσης η έκπτωση σε ποσοστό 40% δαπανών όπως:

- δεξιώσεων γάμων και βαπτίσεων, καθώς και σε ταβέρνες και εστιατόρια και σε κάθε είδους χώρους εστίασης και ψυχαγωγίας.
- αυτές που γίνονται σε μεσίτες ακινήτων, ωδεία, σχολές χορού και ρυθμικής, σχολές πολεμικών τεχνών, γυμναστήρια, κολυμβητήρια, ινστιτούτα ή κέντρα αδυνατίσματος και αισθητικής, κομμωτήρια, διαιτολόγους, διατροφολόγους, ομοιοπαθητικούς, λογοθεραπευτές και μασέρ.
- αυτές που καταβάλλονται για παροχή υπηρεσιών επισκευής κλιματισμού (ψύξης – θέρμανσης) και εξαερισμού.
- η παροχή υπηρεσιών σε υδραυλικούς, ηλεκτρολόγους, ελαιοχρωματιστές και λοιπά επαγγέλματα που αφορούν επισκευή και συντήρηση οικοδομών.

Τέλος, καταργείται η διάταξη έκπτωσης για δαπάνες που έχει καταβάλλει ο φορολογούμενος σε δικηγόρους λόγω παροχής νομικών υπηρεσιών στον ίδιο ή στα πρόσωπα που τον βαρύνουν, με εξαίρεση τις αμοιβές για την παράσταση τους κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικών πράξεων και των περιπτώσεων που αναφέρονται στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του Κ.Φ.Ε.[8].

[8] Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος

3.5 Υπολογισμός & Καταβολή του Φόρου

Ριζικές είναι οι αλλαγές στο άρθρο 9 του Ν.2238/94. Με το Ν.3842/2010, αλλάζει ο κλίμακα φόρου εισοδήματος. Η νέα κλίμακα φορολογίας εισοδήματος παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Κλιμάκιο Εισοδήματος	**Φορολογικός Συντελεστής**	**Φόρος Κλιμακίου**	**Σύνολο Εισοδήματος**	**Σύνολο Φόρου**
(ευρώ)	**%**	**(ευρώ)**	**(ευρώ)**	**(ευρώ)**
12.000	0	0	12.000	0
4.000	18	720	16.000	720
6.000	24	1.440	22.000	2.160
4.000	26	1.040	26.000	3.200
6.000	32	1.920	32.000	5.120
8.000	36	2.880	40.000	8.000
20.000	38	7.600	60.000	15.600
40.000	40	16.000	100.000	31.600
Υπερβάλλον	45			

Το αφορολόγητο των 12.000,00€ ισχύει, εφόσον ο φορολογούμενος προσκομίσει αποδείξεις που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. για δαπάνες αγοράς αγαθών και λήψης υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποιεί ο ίδιος, η σύζυγός του και τα τέκνα που τους βαρύνουν.

Φυσικά, οι δημόσιοι υπάλληλοι που υπηρετούν στην αλλοδαπή, όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας, οι φυλακισμένοι και οι κάτοικοι κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα πλέον του ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνολικού εισοδήματός τους, δικαιούνται το αφορολόγητο ποσό της κλίμακας χωρίς την προσκόμιση αποδείξεων. Το ελάχιστο ποσό των αποδείξεων δαπανών, που απαιτείται να προσκομισθούν από κάθε φορολογούμενο, ορίζεται, με βάση το φορολογούμενο σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις ατομικό εισόδημα του φορολογουμένου, ανά κλίμακα, ως εξής:

a) για ατομικό εισόδημα μέχρι 12.000,00€ σε ποσοστό 10% αυτού και
b) για ατομικό εισόδημα πάνω από 12.000,00€, για το τμήμα αυτού μέχρι 12.000,00€ σε ποσοστό 10% και για το τμήμα αυτού πάνω από τα 12.000,00€ σε ποσοστό 30% αυτού.

Όταν το ατομικό εισόδημα είναι μέχρι 6.000,00€ δεν απαιτούνται αποδείξεις δαπανών.

Αν το ποσό των προσκομιζόμενων αποδείξεων δαπανών του φορολογουμένου υπολείπεται του πιο πάνω ποσοστού, επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 10% επί της διαφοράς. Το ποσό των δαπανών για την επιβολή ή την έκπτωση φόρου, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να υπερβαίνει τα 15.000,00€ για τον υπόχρεο και τα 30.000,00€ για συζύγους.

Το αφορολόγητο ποσό αυξάνεται για τα προστατευόμενα τέκνα κατά περίπτωση. Αυξάνεται κατά χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει, κατά τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν, κατά έντεκα χιλιάδες πεντακόσια (11.500) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν και κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για κάθε τέκνο πάνω από τα τρία που τον βαρύνουν.

Σύμφωνα με το ίδιο άρθρο μειώνεται ο φόρος κατά ποσοστό 20% του ποσού της ετήσιας δαπάνης για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής, θανάτου, προσωπικών ατυχημάτων και ασθένειας για την ασφάλιση του ίδιου, της συζύγου του και των τέκνων που τους βαρύνουν και δεν μπορεί να υπερβεί τα χίλια διακόσια (1.200) ευρώ για άγαμο και τα δύο χιλιάδες τετρακόσια (2.400) ευρώ για οικογένεια. Παλαιότερα η ίδια διάταξη όριζε ότι το ποσό του φόρου που προέκυπτε μειωνόταν κατά 40% του συνολικού ετήσιου ποσού των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο, για συμβάσεις στεγαστικών δανείων που συνάπτονται από 1^{η} Ιανουαρίου 2009 μέχρι 31^{η} Δεκεμβρίου 2010, μέχρι 200 τ.μ. και για ύψος δανείων μέχρι 350.000,00€.

Επίσης, ο φόρος μειώνεται από δαπάνες διατροφής μέχρι ποσού 3.000,00€, ενώ παλαιότερα ίσχυε 20% του ποσού που καταβάλλεται από το σύζυγο στη σύζυγο.

Επίσης, έχουν προστεθεί προς μείωση τα ακόλουθα:

- 20% των ποσών που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο λόγω δωρεάς, της αξίας των ιατρικών μηχανημάτων και των ασθενοφόρων αυτοκινήτων, που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα, των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, των χρηματικών ποσών που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο λόγω χορηγίας προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά Ν.Π.Ι.Δ. που νόμιμα υπάρχουν ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

- 20% του ποσού της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος σε δικηγόρους λόγω παροχής νομικών υπηρεσιών στον ίδιο ή στα πρόσωπα που τον βαρύνουν.
- 10% της δαπάνης για επεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης ακινήτου που θα προκύψουν μετά από ενεργειακή επιθεώρηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3661/2008 και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

Στη ουσία ότι καταργήθηκε στο άρθρο 8 προστέθηκαν στο άρθρο 9.

Επίσης, καταργούνται οι ειδικές διατάξεις για το ιπτάμενο προσωπικό πολιτικής αεροπορίας και για τους αξιωματικούς του εμπορικού ναυτικού ισχύουν πλέον τα ακόλουθα: ο φόρος πλέον υπολογίζεται με συντελεστή 6% για τους αξιωματικούς και 3% για το κατώτερο πλήρωμα.

3.6 Φορολογία του Εισοδήματος των Εταιρειών, Κοινοπραξιών & Κοινωνιών που Ασκούν Επιχείρηση ή Επάγγελμα

Με τον νέο νόμο αλλάζει πλέον η φορολόγηση των υπόχρεων του άρθρου 2 της παραγράφου 4. Μετά την αλλαγή το συνολικό καθαρό εισόδημα των υπόχρεων αυτών, φορολογείται με συντελεστή 25%, μετά την αφαίρεση των κερδών που απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς και των κερδών που προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών ανωνύμων εταιριών ή συνεταιρισμών. Για τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες (παλαιότερα 20%) και κοινωνίες κληρονομικού δικαίου (παλαιότερα 25%, οποίος θα μειωνόταν σταδιακά μέχρι το 2014 στο 20%), που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, στις οποίες μεταξύ των κοινωνών περιλαμβάνονται και ανήλικοι, τα κέρδη που αναλογούν στους ομόρρυθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα και στους κοινωνούς φυσικά πρόσωπα, φορολογούνται στο όνομα της εταιρίας ή κοινωνίας με συντελεστή 20%, αφού αφαιρεθεί επιχειρηματική αμοιβή για μέχρι τρεις ομόρρυθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα ή μέχρι τρεις κοινωνούς φυσικά πρόσωπα, με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής.

3.7 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Ακίνητα

Ο συντελεστής φορολόγησης εισοδημάτων από ακίνητα αυξάνεται από 20% σε 25%.

3.8 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Κινητές Αξίες

Οι αλλαγές που έχουν γίνει στο άρθρο 12 αφορούν πολύ ιδιαίτερες περιπτώσεις. Η αυτοτελής φορολόγηση εφαρμόζεται πλέον και στους δεδουλευμένους τόκους κατά το χρόνο μεταβίβασης του ομολόγου αλλοδαπής προέλευσης ή τοκομεριδίου. Η παρούσα διάταξη έχει ισχύ από τη δημοσίευση τους νόμου. Επίσης, σε περίπτωση του το ομόλογο ή τοκομερίδιο μεταβιβαστεί πριν από τη λήξη του, η μεσολαβούσα τράπεζα οφείλει να παρακρατήσει για τους μέχρι στιγμής δεδουλευμένους τόκους.

Στο παρόν άρθρο, προστέθηκε η διάταξη κατά την οποία ορίζεται παρακράτηση φόρου 40% σε τόκους που καταβάλλονται στην αλλοδαπή από φυσικά πρόσωπα.

3.9 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Επιχειρήσεις ή Επαγγέλματα

Με βάση την τελευταία τροποποίηση του Κ.Φ.Ε., σε περίπτωση μεταβίβασης από επαχθή αιτία ατομική επιχείρηση ή μερίδιο ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας από γονέα προς τα τέκνα του ή από σύζυγο σε σύζυγο, λόγω συνταξιοδότησης του μεταβιβάζοντος, δεν υπόκειται σε φόρο υπεραξίας. Όμως, τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ομόρρυθμη ή ετερόρρυθμη εταιρία, φορολογούνται με συντελεστή 5% επί του μεταβιβάσιμου ποσού. Αν η μεταβίβαση γίνει από δικαιούχο με βαθμό συγγένειας της Α΄ κατηγορίας της παραγράφου 1 του άρθρου 29 του Ν. 2961/2001, η υπεραξία φορολογείται με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%), ενώ από δικαιούχους με βαθμό συγγένειας της Β΄ κατηγορίας των ίδιων διατάξεων, φορολογείται με συντελεστή 10%.

Επίσης, κατά το Ν.3842/2010, ο συντελεστής που προβλέπεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. αυξάνεται από 20% σε 25%. Τα εισοδήματα που αφορά αυτή η διάταξη προέρχονται από αποζημιώσεις ή δικαιώματα ή αμοιβές,

ανεξάρτητα αν για την καταβολή αυτήν απαιτείται ή όχι απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

Για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις και οργανισμούς που αναλαμβάνουν στην Ελλάδα την εκπόνηση μελετών και για τις αμοιβές που καταβάλλονται από το Ελληνικό Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), κλπ, παρακρατείται φόρος αντί 20%, τώρα 25%, ο οποίος υπολογίζεται στη συνολική ακαθάριστη αμοιβή τους.

Οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του παρόντος άρθρου καταργούνται. Οι παράγραφοι αυτοί αφορούσαν τα έσοδα από έπαθλα ή βραβεία τα οποία είχαν παρακράτηση φόρου 10%, καθώς και πάσης φύσεως παροχές που χορηγούνται στα πρόσωπα που εκλέγονται για τον πρώτο και δεύτερο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίες φορολογούνταν με 20%.

3.10 Αυτοτελής Φορολόγηση Εισοδήματος από Μισθωτές Υπηρεσίες

Μέχρι την ψήφιση του νέου νόμου, τα ποσά των αποζημιώσεων φορολογούνταν αυτοτελώς με συντελεστή 20% μετά την αφαίρεση ποσού 20.000,00€. Τώρα ο φόρος υπολογίζεται κλιμακωτά ως ακολούθως:

- Για ποσά 0 - 60.000 παρακράτηση 0%
- Για ποσά 60.001 - 100.000 παρακράτηση 10%
- Για ποσά 100.001 - 150.000 παρακράτηση 20%
- Για ποσά 150.001 και άνω παρακράτηση 30%

Επίσης, δεν παρακρατείται φόρος 20% για χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους ποδοσφαιριστές, καλαθοσφαιριστές, προπονητές, καθώς και τους άλλους αμειβόμενους αθλητές. Τα εισοδήματα τους φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις. Το ίδιο ισχύει και για τις αποδοχές των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στα ελληνικά σχολεία που λειτουργούν στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στα οποία υπολογιζόταν παρακράτηση φόρου 5%. Επίσης, καταργείται η παρακράτηση 15% στα εισοδήματα των προσώπων της παραγράφου 3 του άρθρου 47[9]. Ακόμη

[9] Τα πρόσωπα αυτά είναι οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών και των λοιπών δημόσιων πολιτικών υπηρεσιών, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και των στρατιωτικών, που υπηρετούν στην αλλοδαπή, καθώς και οι υπάλληλοι του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, οι υπάλληλοι του Εθνικού

καταργείται η διάταξη κατά την οποία φορολογούνταν αυτοτελώς το 50% των εισοδημάτων από αποζημιώσεις που καταβάλλεται στους δικαιούχους από τους λογαριασμούς των Δικαιώματα Εκτελέσεως Τελωνειακών Εργασιών (Δ.Ε.Τ.Ε.), Δικαιώματα Εκτελέσεως Χημικών Εργασιών (Δ Ε.Χ.Ε.) και Δικαιώματα Βεβαίωσης και Είσπραξης Εσόδων υπέρ Τρίτων (ΔΙ.Β.Ε.Ε.Τ), με συντελεστή φόρου 15%.

Από την άλλη μεριά προστίθεται η διάταξη κατά την οποία ορίζεται ότι οι παροχές σε χρήμα, κοινώς μπόνους, πέραν των τακτικών αποδοχών και των υπερωριών που καταβάλλουν μέχρι και το οικονομικό έτος 2013 τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα σε στελέχη τους, και τα οποία φορολογούνται ως εξής: για συνολικό ετήσιο εισόδημα 60.000,00€ εάν καταβληθούν πρόσθετες αμοιβές έως 10% επί του συνόλου των ετήσιων τακτικών αποδοχών και υπερωριών, φορολογούνται στην κλίμακα του άρθρου 9. Όταν τα ποσά υπερβαίνουν το ποσοστό αυτό φορολογούνται αυτοτελώς με την ακόλουθη κλίμακα:

- Μέχρι 20.000 50%
- 20.001 – 40.000 60%
- 40.001 - 60.000 70%
- 60.001 - 80.000 80%
- 80.001 και άνω 90%.

3.11 Προσδιορισμός Εισοδήματος με βάση Αντικειμενικές Δαπάνες & Υπηρεσίες

Η αλλαγή του άρθρου 15 αφορά τον τίτλο του. Ο τίτλος του από «Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση την τεκμαρτή δαπάνη» αλλάζει σε «Προσδιορισμός εισοδήματος με βάση αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες». Κατά τα άλλα παραμένει ως έχει.

Οργανισμού Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων και οι υπάλληλοι της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, που υπηρετούν στα οικεία αντιπροσωπευτικά γραφεία τους στις Βρυξέλλες.

3.12 Τεκμήριο Δαπανών Διαβίωσης

Το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα ιδιοκατοίκησης με τον παλαιότερο νόμο υπολογιζόταν για κατοικίες άνω των 200τμ. Τώρα η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, με βάση τα τετραγωνικά μέτρα της ιδιοκατοικούμενης ή μισθωμένης ή της δωρεάν παραχωρούμενης κύριας κατοικίας ορίζεται κλιμακωτά, για τα πρώτα 80τμ. αυτής, με 30,00€ το τμ., για τα επόμενα από 81τμ μέχρι και 120τμ κύριων χώρων αυτής, με 50,00€ το τμ, για τα επόμενα από 121τμ μέχρι και 200τμ κύριων χώρων αυτής, με 80,00€ το τμ., για τα 201τμ έως 300τμ κύριων χώρων αυτής, με 150,00€ το τμ και για τα πλέον 300τμ κύριων χώρων αυτής, με 300,00€ το τμ..

Για τον υπολογισμό της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης των βοηθητικών χώρων της κύριας κατοικίας ορίζεται ποσό 30,00€ το τμ..

Τα παραπάνω ποσά δέχονται προσαυξήσεις ανάλογα με την περιοχή που βρίσκονται. Προσαυξάνονται κατά 40% για περιοχές με τιμή ζώνης από 2.800,00€ έως 4.999,00€ το τμ., και με 70% για περιοχές με τιμή ζώνης άνω των 5.000,00€.

Όλα τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται, προκειμένου για μονοκατοικίες, κατά ποσοστό 20%.

Για τις δευτερεύουσες ιδιοκατοικούμενες ή μισθωμένες κατοικίες υπολογίζεται το ½ της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης.

Όσον αφορά την αντικειμενική δαπάνη Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτου ορίζονται τα ακόλουθα:

- για τα αυτοκίνητα μέχρι 1.200κυβ. σε 3.000,00€,
- για αυτοκίνητα από 1.200 – 2.000κυβ. προστίθενται 300,00€ ανά 100κυβ.
- για αυτοκίνητα από 2.000 – 3.000κυβ. προστίθενται 500,00€ ανά 100κυβ. και
- για αυτοκίνητα πάνω από 3.000κυβ. προστίθενται 700,00€ ανά 100κυβ.

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται ανάλογα με την παλαιότητά του αυτοκινήτου ως ακολούθως:

- 30% για χρονικό διάστημα πάνω από 5 – 10 έτη,
- 50% για χρονικό διάστημα πάνω από 10 έτη.

Η ετήσια αντικειμενική δαπάνη δεν εφαρμόζεται για Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας, καθώς και για αυτά που είναι ειδικά διασκευασμένα για κινητικά αναπήρους. Στις περιπτώσεις εταιριών ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή ανωνύμων ή αστικών, καθώς και των

κοινωνιών και κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι οποίες έχουν στην κυριότητα ή στην κατοχή τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η αντικειμενική δαπάνη που αναλογεί σε αυτά λογίζεται ως αντικειμενική δαπάνη των:

- ομόρρυθμων ή απλών, εκτός των ετερόρρυθμων, εταίρων ή κοινωνών ή μελών της κοινοπραξίας φυσικών προσώπων, επιμεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, προκειμένου περί ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή αστικών εταιριών ή στην κοινωνία ή στην κοινοπραξία,
- των φυσικών προσώπων, μελών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, επιμεριζόμενη μεταξύ αυτών, κατά το ποσοστό συμμετοχής του καθενός στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης, όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της,
- των διαχειριστών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που είναι και εταίροι της, επιμεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης και
- των διευθυνόντων και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών ανωνύμων εταιριών και προέδρων των διοικητικών συμβουλίων τους, επιμεριζόμενη ισομερώς μεταξύ τους.

Επίσης, προστέθηκε η διάταξη κατά την οποία ορίζεται της ετήσιας αντικειμενικής δαπάνης που καταβάλλεται για ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, όπως και αυτή που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, η οποία ορίζεται στο εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών όπως αυτό προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων.

Όσον αφορά τα σκάφη αναψυχής ιδιωτική χρήσεως ισχύουν τα ακόλουθα:

- για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι πέντε μέτρα, στο ποσό των 3.000,00€, ενώ για τα πάνω από πέντε μέτρα ορίζεται στο ποσό των 4.000,00€,
- για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης, ολικού μήκους μέχρι και επτά μέτρα, 8.000,00€, πάνω από επτά και μέχρι δέκα μέτρα προστίθενται 2.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δέκα και μέχρι δώδεκα μέτρα προστίθενται 5.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δώδεκα και μέχρι δεκαπέντε μέτρα 10.000,00€ ανά

επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δεκαπέντε και μέχρι δεκαοκτώ μέτρα 15.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους, πάνω από δεκαοκτώ και μέχρι είκοσι δύο μέτρα 20.000,00€ ευρώ ανά επιπλέον μέτρο μήκους και πάνω από είκοσι δύο μέτρα προστίθενται 35.000,00€ ανά επιπλέον μέτρο μήκους.

Κλιμακωτά υπολογίζεται πλέον και η ετήσια αντικειμενική δαπάνη, εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης που προκύπτει για τον κύριο ή κάτοχο αυτής. Ανάλογα με την επιφάνειά της ορίζεται σε 100,00€ το τμ μέχρι 60τμ και σε 200,00€ για επιφάνεια άνω τον 60τμ. Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης τα παραπάνω ποσά διπλασιάζονται.

Τέλος, η ελάχιστη ετήσια αντικειμενική δαπάνη του φορολογουμένου ορίζεται σε 3.000,00€ προκειμένου για τον άγαμο και σε 5.000,00€ για τους συζύγους που υποβάλλουν κοινή δήλωση.

3.13 Δαπάνες Απόκτησης Περιουσιακών Στοιχείων

Εκτός από τον τίτλο του άρθρου 17 αλλάζει και το όριο των κινητών πραγμάτων που θεωρούνται μεγάλης αξίας από 5.000,00€ σε 10.000,00€. Επίσης, καταργούνται οι εξαιρέσεις των δαπανών για ανέγερση οικοδομής από επιχείρηση που αναλαμβάνει κατά κύριο επάγγελμα την ανέγερση οικοδομών.

3.14 Μη Εφαρμογή Αντικειμενικών Δαπανών & Υπηρεσιών

Εκτός από τον τίτλο του άρθρου 18 του Ν. 2238/94 ο οποίος άλλαξε με το Ν. 3842/2010, γίνεται και ανακατάταξη των διατάξεων του χωρίς όμως να αλλάζει η ουσία αυτών.

3.15 Διαφορά Εισοδήματος & Υπολογισμός του Φόρου αυτού

Σε αυτό το άρθρο αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 ως εξής: «*Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν*

ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^{ο}: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

4.1 Εισαγωγή

Τα άρθρα 20 – 51Β περιλαμβάνουν τις κατηγορίες εισοδήματος του νόμου φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ο Ν. 3842/2010 έφερε αλλαγές στα άρθρα 20, 23, 30, 31, 33 – 34, 38 -39^{Α}, 45 – 46 και 48 – 49. Αυτές τις αλλαγές θα τις σχολιάσουμε στο παρόν κεφάλαιο.

4.2 Εισόδημα & Απόκτηση του

Σε αυτό το άρθρο αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως ακολούθως: «Το εισόδημα αυτό αποκτάται από κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει νόμιμα μεταβιβασθεί με οριστικό συμβόλαιο ή έχει αποκτηθεί με δικαστική απόφαση ή λόγω χρησικτησίας το δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή νομής ή επικαρπίας ή οίκησης, κατά περίπτωση.»

4.3 Καθαρό Εισόδημα

Στο άρθρο 23, αλλάζουν τα ποσοστά των αποσβέσεων κατά περίπτωση. Συγκεκριμένα οι αποσβέσεις σε οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οικοτροφεία, σχολεία, φροντιστήρια, αίθουσες κινηματογράφων ή θεάτρων, ξενοδοχεία, νοσοκομεία ή κλινικές υπολογίζονται με ποσοστό 5% και με 3% για οικοδομές οι οποίες χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις. Επίσης, εκπίπτει ποσοστό μέχρι 40% αντί 15% για ασφάλιστρα κατά του κινδύνου της πυρκαγιάς ή άλλων κινδύνων, για δικαστικές δαπάνες και για αμοιβή δικηγόρου για δίκες μισθωτικών διαφορών ή διαφορών μεταξύ ιδιοκτητών και διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους.

4.4 Ακαθάριστο Εισόδημα

Στο άρθρο 30 προστίθεται με το Ν. 3842/2010 η παράγραφος 5 η οποία ορίζει ότι «*τα αγαθά που έχει πωλήσει ελληνική επιχείρηση σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή*

νομική οντότητα, ή σε αντιπρόσωπο ή υπεργολάβο αυτών, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 51Α ή σε κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς όπως ορίζεται στην παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου, χωρίς τα προϊόντα να έχουν μεταφερθεί εκτός Ελλάδος και στη συνέχεια μεταπωλούνται σε άλλη ελληνική επιχείρηση σε τιμή μεγαλύτερη από αυτή της πρώτης συναλλαγής, η επιπλέον διαφορά του τιμήματος που προκύπτει θεωρείται ακαθάριστο έσοδο της ελληνικής πωλήτριας επιχείρησης. Επίσης, αν ελληνική επιχείρηση πωλεί σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή σε αντιπρόσωπο ή υπεργολάβο αυτών, που είναι κάτοικος ή έχει την καταστατική ή πραγματική έδρα ή είναι εγκατεστημένος σε κράτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 51Α ή σε κράτος με προνομιακό φορολογικό καθεστώς όπως ορίζεται στην παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου αγαθά σε τιμή μικρότερη από αυτή στην οποία πωλεί τα ίδια εμπορεύματα σε ημεδαπή ή αλλοδαπή επιχείρηση, η χαμηλή τιμή δεν αναγνωρίζεται και η επιπλέον διαφορά που προκύπτει προστίθεται στα ακαθάριστα έσοδα της ελληνικής επιχείρησης.».

4.5 Λογιστικός Προσδιορισμός του Καθαρού Εισοδήματος

Στο άρθρο 31 του Κ.Φ.Ε. ορίζονται οι δαπάνες που μπορούν να αφαιρεθούν από το ακαθάριστο εισόδημα για τον προσδιορισμό του καθαρού. Μία από τις αλλαγές είναι ότι οι δαπάνες μισθοδοσίας που δεν έχουν πραγματικά καταβληθεί από την επιχείρηση δεν εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα, και γι' αυτό το θέμα η υπηρεσία που διενεργεί το φορολογικό έλεγχο οφείλει να ενημερώσει τον αρμόδιο ασφαλιστικό τομέα για τη μη απόδοση των εισφορών αυτών.

Επίσης, ορίζεται ότι τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται μέχρι ποσοστό 10% του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή των κερδών που προκύπτουν από ισολογισμούς, λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, κλπ, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων.

Ακόμη, υπάρχουν μεταβολές ως προς τα ποσοστά έκπτωσης επί των Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτων. Για αυτά μέχρι 1.600κυβ. εκπίπτουν οι δαπάνες συντήρησης, επισκευής, κυκλοφορίας και αποσβέσεων και τα μισθώματα που καταβάλλονται σε

εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης ή οποιονδήποτε τρίτο, σε ποσοστό 70% αντί 60% του ύψους αυτών, εφόσον τα αυτοκίνητα αυτά χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης. Για αυτοκίνητα μεγαλύτερου κυβισμού εκπίπτει, με τις ίδιες προϋποθέσεις, ποσοστό 35% αντί 25% των πιο πάνω δαπανών.

Οι δαπάνες πρώτων και βοηθητικών υλών δεν αναγνωρίζονται όταν καταβάλλονται ή οφείλονται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα της οποίας η δραστηριότητα στη συγκεκριμένη συναλλαγή εξαντλήθηκε στην τιμολόγησή της και η παράδοση των αγαθών ή η παροχή των υπηρεσιών διενεργήθηκε από τρίτο πρόσωπο. Η πρόταση αυτή προστέθηκε με το Ν. 3842/2010.

Επίσης, εξακολουθούν να εκπίπτουν οι δεδουλευμένοι τόκοι δανείων ή πιστώσεων, εξαιρούνται όμως:

- οι τόκοι υπερημερίας λόγω οφειλής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων προς το Δημόσιο ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
- οι τόκοι δανείου που λαμβάνεται για την αγορά μετοχών ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιρειών, εταιρικών μερίδων και γενικά επιχειρήσεων,
- οι τόκοι δανείου που λαμβάνεται για την αγορά μετοχών ή μερίδων,
- οι δεδουλευμένοι τόκοι δανείου που καταβάλλονται ή πιστώνονται σε συνδεδεμένη επιχείρηση.

Ακόμη, με το νεώτερο νόμο καταργούνται οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 31, οι οποίοι όριζαν έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά για ειδικές δαπάνες.

4.6 Ειδικός Προσδιορισμός του Καθαρού Εισοδήματος

Η πιο βασική αλλαγή στο άρθρο 33 του Κ.Φ.Ε. αφορά τους εκμεταλλευτές των ΤΑΞΙ, οι οποίοι για εισοδήματα από 01/01-30/06/2010, θα φορολογηθούν με τις παλαιές διατάξεις που ορίζουν τον τεκμαρτό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος, ενώ για το μετέπειτα χρονικό διάστημα, μέχρι της λήξης του ημερολογιακού έτους, με βάση τα βιβλία και στοιχεία τους όπως αυτά ορίζονται από τον Κ.Β.Σ..

Τα ίδια ισχύουν και για τους εκμεταλλευτές ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων και διαμερισμάτων.

4.7 Εισόδημα Τεχνικών Επιχειρήσεων

Για τις τεχνικές εταιρείες αλλάζει ο συντελεστής με τον οποίο προσδιορίζουν τα καθαρά τους κέρδη από 15% σε 20%.

4.8 Εισόδημα από Διάθεση & Αποτίμηση Χρεογράφων & Παραγώγων Χρηματοοικονομικών Προϊόντων

Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίστανται ως εξής: «*Τα κέρδη τα οποία αποκτούν φυσικά πρόσωπα από την πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών (Χ.Α.), σε τιμή ανώτερη της τιμής απόκτησής τους, όταν οι μετοχές αυτές αποκτώνται με οποιονδήποτε τρόπο από 1ης Ιανουαρίου 2011 και μετά απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος, με την προϋπόθεση ότι η πώληση λαμβάνει χώρα μετά την παρέλευση τριών ή δώδεκα μηνών από το χρόνο απόκτησής τους κατά περίπτωση. Για τον υπολογισμό του χρονικού αυτού διαστήματος λαμβάνεται υπόψη και η ημέρα απόκτησης των μετοχών. Αν οι πιο πάνω μετοχές πωληθούν εντός του χρονικού αυτού διαστήματος, τα κέρδη φορολογούνται.*».

4.9 Ημεδαπές Επιχειρήσεις Συνδεόμενες

Όσες από τις συνδεόμενες επιχειρήσεις δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 39 του Κ.Φ.Ε. τους επιβάλλεται πρόστιμο 20% αντί 10% που ίσχυε επί των επιπλέον κερδών που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

4.10 Ημεδαπή Επιχείρηση Συνδεόμενη με Αλλοδαπή

Οι επιχειρήσεις οφείλουν να τεκμηριώνουν τις συναλλαγές με εξαίρεση αυτές μεταξύ των ιδίων επιχειρήσεων με το ίδιο αντικείμενο όταν το συνολικό ύψος αυτών δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00€ ετησίως, αντί 200.000,00€ που ίσχυε. Επίσης, τα στοιχεία τεκμηρίωσης πρέπει να τίθενται στην αρμόδια φορολογική αρχή μέσα σε 30 ημέρες αντί 60 που ίσχυε.

4.11 Εισόδημα & Απόκτηση του

Ως εισόδημα ορίζεται και μια έκτη περίπτωση η οποία αφορά το ποσοστό της Εργοστασιακής Τιμολογιακής Αξίας (ΕΤΑ) του έτους πρώτης κυκλοφορίας αυτοκινήτων.

Επίσης, για τον υπολογισμό της ωφέλειας από πώληση μετοχών, η τιμή διάθεσης του δικαιώματος στον δικαιούχο, αφαιρείται από τη χρηματιστηριακή τιμή κλεισίματος που έχει η μετοχή κατά το χρόνο άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Ακόμη καταργούνται από την έννοια του εισοδήματος, οι παρεχόμενες από αθλητικά σωματεία αποζημιώσεις οδοιπορικών και λοιπών εξόδων ταξιδιών, καθώς και παροχές διατροφής σε ερασιτέχνες αθλητές μέσα στα πλαίσια των διατάξεων περί φιλάθλου ιδιότητας, μέχρι ποσού 3.520,00€ ετησίως.

4.12 Χρόνος Απόκτησης του Εισοδήματος

Για το άρθρο 46 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται το εδάφιο που αφορά αποδοχές και συντάξεις που καταβάλλονται σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται σε μισθωτούς ή συνταξιούχους. Δίνεται στους φορολογουμένους η δυνατότητα επιλογής φορολόγησης κατά το χρόνο είσπραξης. Όταν συμβαίνει αυτό εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 45.

4.13 Εισόδημα & Απόκτηση του

Στο άρθρο 48 του Κ.Φ.Ε. προσδιορίζεται το εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα. Οι αλλαγές που έγιναν αφορούν το χρόνο κτήσης τους εισοδήματος. Ως χρόνος κτήσης αυτού του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος κατά τον οποίο παρασχέθηκαν οι υπηρεσίες από τον ελεύθερο επαγγελματία. Όταν πρόκειται για παροχή υπηρεσιών διαρκείας, χρόνος κτήσης του εισοδήματος θεωρείται ο χρόνος που καθίσταται απαιτητό κάθε επί μέρους τμήμα της αμοιβής για το μέρος αυτό και την υπηρεσία που παρασχέθηκε.

4.14 Ακαθάριστο & Καθαρό Εισόδημα

Από το άρθρο 49 του Κ.Φ.Ε. καταργείται η διάταξη που όριζε ότι από το από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν οι επαγγελματικές δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 31, μόνο εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους με νόμιμο φορολογικό στοιχείο και έχουν αναγραφεί στα βιβλία του υπόχρεου.

Αλλαγές υπάρχουν ως προς το προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος των αρχιτεκτόνων και μηχανικών από τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων. Πλέον δεν υπολογίζεται τεκμαρτά με βάση τις δαπάνες, αλά με βάση τα βιβλία και τα στοιχεία του Κ.Β.Σ..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ – ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗΣ & ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΦΟΡΟΥ

5.1 Εισαγωγή

Τα άρθρα 52 – 60 περιλαμβάνουν θέματα που αφορούν την προκαταβολή, παρακράτηση και απόδοση φόρου όπως αυτά περιλαμβάνονται στο νόμο φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ο Ν. 3842/2010 έφερε αλλαγές στα άρθρα 54 – 55 και 57 – 59. Αυτές τις αλλαγές θα τις σχολιάσουμε στο παρόν κεφάλαιο.

5.2 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Κινητές Αξίες

Στα μερίσματα που εισπράττουν τα φυσικά πρόσωπα από νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες της αλλοδαπής, πλέον δεν διενεργείται καμία παρακράτηση φόρου και το εισόδημα αυτό φορολογείται μαζί με τα λοιπά εισοδήματα του φυσικού προσώπου. Παλαιότερα υφίστανται τα εισοδήματα αυτά παρακράτηση φόρου 10%.

5.3 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Εμπορικές Επιχειρήσεις

Η παρακράτηση φόρου εισοδήματος στις εμπορικές επιχειρήσεις γίνεται με συντελεστή 35%. Ο συντελεστής αυτός εφαρμόζεται και σε μισθούς ή απολαβές που καταβάλλουν οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης στους εταίρους τους.

5.4 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Μισθωτές Υπηρεσίες

Καταργείται η παρακράτηση φόρου εισοδήματος επί των αμοιβών για υπηρεσία ενεργού εφημερίας, μεικτής εφημερίας και εφημερίας ετοιμότητας, που αποκτούν οι ιατροί που είναι ενταγμένοι στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.), οι πανεπιστημιακοί ιατροί που δεν ασκούν ελευθέριο επάγγελμα, οι ειδικευόμενοι ιατροί και οι ιατροί πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), για ποσό που αντιστοιχεί αθροιστικά σε δύο ημέρες ενεργού

εφημερίας, δύο ημέρες μεικτής εφημερίας και δύο ημέρες εφημερίας ετοιμότητας κατά μήνα, ο φόρος υπολογίζεται και παρακρατείται με βάση την κλίμακα του άρθρου 9. Καταργείται και η παρακράτηση φόρου 20%για τις υπόλοιπες ημέρες ενεργού, μεικτής και ετοιμότητας εφημέριων.

5.5 Παρακράτηση Φόρου στο Εισόδημα από Αμοιβές Ελευθερίων Επαγγελμάτων

Για τα ελευθέρια επαγγέλματα, πλέον ισχύει ότι ενεργείται παρακράτηση φόρου εισοδήματος 20% στο ακαθάριστο ποσό, εφόσον η συναλλαγή υπερβαίνει τα 300,00€. Ο φόρος παρακρατείται από τις δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς οργανισμούς, συνεταιρισμούς και ενώσεις τους, συλλόγους γενικά και ενώσεις προσώπων ανεξάρτητα από το σκοπό τους, καθώς και από επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, κατά την καταβολή των αμοιβών.

5.6 Απόδοση του Φόρου με Διμηνιαίες Δηλώσεις

Η παράγραφος 3 του άρθρου 59 Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται ως εξής: «*Εκτός από τις προσωρινές δηλώσεις εκείνοι που έχουν υποχρέωση να παρακρατούν φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 57 οφείλουν να επιδίδουν μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του Μαρτίου κάθε έτους, στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της έδρας τους, οριστική δήλωση η οποία περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση κατοικίας κάθε δικαιούχου, τον αριθμό φορολογικού μητρώου του, το ποσό των αμοιβών, το ποσό του φόρου που αναλογεί επ' αυτών με βάση την κλίμακα του άρθρου 9, με το ποσό του φόρου που οφείλεται μετά την έκπτωση από το φόρο που αναλογεί στο ποσοστό που ορίζεται με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 57, το φόρο που παρακρατήθηκε για κάθε μισθωτό ή ημερομίσθιο ή συνταξιούχο κατά περίπτωση, καθώς και το υπόλοιπο για καταβολή ποσό φόρου, το οποίο καταβάλλεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης*».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

6.1 Εισαγωγή

Τα άρθρα 61 – 75 περιλαμβάνουν θέματα που αφορούν τη διαδικασία βεβαίωσης φόρου, όπως αυτά περιλαμβάνονται στο νόμο φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ο Ν. 3842/2010 έφερε αλλαγές στα άρθρα 61 – 62, 64, 66 και 74. Αυτές τις αλλαγές θα τις σχολιάσουμε στο παρόν κεφάλαιο.

6.2 Υπόχρεοι σε Υποβολή Δήλωσης

Με το Ν. 3842/2010 στο άρθρο 61 που αφορά τους υπόχρεους προς υποβολή δήλωσης, προστίθεται παράγραφος η οποία αφορά τα φυσικά πρόσωπα που εξαιρούνται της υποχρέωσης. Συγκεκριμένα εξαιρούνται τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν μέσα σε ένα οικονομικό έτος ετήσιο εισόδημα μέχρι 6.000,00€.

Αξίζει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο, ότι γενικά στα περισσότερα άρθρα που δέχθηκαν μεταβολές, μια βασική που έγινε είναι ότι οι φράσεις «τεκμαρτή» και «τεκμήρια», πλέον καλούνται «αντικειμενική δαπάνη».

6.3 Προθεσμία Υποβολής & Περιεχόμενο της Δήλωσης

Λόγο πλέον της υποχρεωτικής υποβολής της φορολογικής δήλωσης από ορισμένους υπόχρεους, διατάξεις τους άρθρου 62 του Ν.2238/94 έχουν αντικατασταθεί. Συγκεκριμένα, η δήλωση πρέπει να υποβάλλεται με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών κάθε υπόχρεο που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα, καθώς και από κάθε άλλο υπόχρεο του οποίου η δήλωση υποβάλλεται από εξουσιοδοτημένο λογιστή στον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.), που είναι αρμόδιος, μέχρι την 1η Μαρτίου του οικείου οικονομικού έτους. Επίσης, η ηλεκτρονική υποβολή μπορεί να πραγματοποιηθεί μέχρι την έναρξη του ωραρίου λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών της επόμενης ημέρας από την ημέρα λήξης της προθεσμίας τους. Όσον αφορά τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την δήλωση φορολογίας εισοδήματος αυτά

δεν συνυποβάλλονται αλλά διατηρούνται για εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε όποτε κριθεί απαραίτητο να προσκομισθούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..

6.4 Δήλωση Εταιρειών, Κοινοπραξιών & Κοινωνιών που Ασκούν Επιχείρηση ή Επάγγελμα

Το άρθρο 64 μετά την τροποποίηση του με το Ν. 3842/2010 έρχεται να δώσει έκπτωση επί του φόρου που υπολογίζεται σε εμπρόθεσμη φορολογική δήλωση. Η έκπτωση αυτή υπολογίζεται στο 1,5% επί του συνολικού οφειλόμενου ποσού.

6.5 Φορολογικός Έλεγχος

Η μόνη αλλαγή στο άρθρο 66 είναι ότι η φράση «τεκμαρτή δαπάνη» αντικαθίσταται από τη φράση «αντικειμενική δαπάνη».

6.6 Βεβαίωση του Φόρου

Στο άρθρο 74, ορίζεται ότι για τους έγγαμους φορολογουμένους, εφόσον οφείλουν φόρο, τέλη και εισφορές, που αναλογούν στα εισοδήματά τους βεβαιώνεται χωριστά και η ευθύνη της καταβολής βαρύνει κάθε σύζυγο.

Σε περίπτωση που από κάποιον φορολογούμενο έχει βεβαιωθεί ποσό φόρου το οποίο το αμφισβητεί, εάν δεν έχει επιτευχθεί διοικητική επίλυση ο έφορος μπορεί άμεσα να βεβαιώσει ποσοστό επί της οφειλής 10% αντί 25% που ίσχυε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ – ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ & ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

7.1 Εισαγωγή

Τα άρθρα 76 – 85 περιλαμβάνουν θέματα που αφορούν θέματα υποχρεώσεων, παραγραφής και απορρήτου, όπως αυτά περιλαμβάνονται στο νόμο φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ο Ν. 3842/2010 έφερε αλλαγές στα άρθρα 81 – 85. Αυτές τις αλλαγές θα τις σχολιάσουμε στο παρόν κεφάλαιο.

7.2 Υποχρεώσεις Συμβολαιογράφων, Υποθηκοφυλάκων, Τραπεζών, κλπ

Η μόνη αλλαγή και σε αυτό το άρθρο 81 είναι η αλλαγή της φράσης «τεκμαρτή δαπάνη» σε «αντικειμενική δαπάνη».

7.3 Υποχρεώσεις Υπηρεσιών

Η παράγραφος 7 του άρθρου 82 καταργείται και παράλληλα λοιποί παράγραφοι αντικαθίστανται με σκοπό να οριοθετήσουν τις υποχρεώσεις περισσότερων δημόσιων υπηρεσιών σε σχέση με το παρελθόν. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τώρα πλέον, συνδέονται τα υπουργεία μεταξύ τους «on-line», και με αυτόν τον τρόπο μπορεί το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών να συλλέξει πιο εύκολα κάθε πληροφορία οικονομικού και φορολογικού ενδιαφέροντος.

Επίσης, αντί του ορκωτούς ελεγκτές, ορίζεται ότι οι νόμιμοι ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία, που είναι εγγεγραμμένοι στο δημόσιο μητρώο του ν. 3693/2008 (ΦΕΚ 174 Α΄) και διενεργούν υποχρεωτικούς ελέγχους σε ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, μπορούν να εκδώσουν ετήσιο πιστοποιητικό.

Τέλος, η εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.» υποχρεούται να γνωστοποιεί στο Υπουργείο Οικονομικών μέχρι το τέλος του μηνός Φεβρουαρίου κάθε έτους τα φυσικά και νομικά πρόσωπα προς τα οποία διανεμήθηκαν μερίσματα κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος από εταιρείες με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου τους, τον αριθμό

μερίδας στο Σύστημα Άυλων Τίτλων, τη Δ.Ο.Υ. στην οποία υπάγονται, καθώς και τα στοιχεία της εταιρείας που διένειμε το μέρισμα, το ύψος αυτού και το ποσό του φόρου που αναλογεί.

7.4 Υποχρεώσεις εκείνων που Ενεργούν Παρακράτηση Φόρων

Στο άρθρο 83 οι αλλαγές που έγιναν αφορούν τις βεβαιώσεις που πρέπει να χορηγεί ο υπόχρεος μία μόνο βεβαίωση σε κάθε δικαιούχο στην οποία αναγράφει το σύνολο των αμοιβών. Το ίδιο ισχύει και για εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις.

7.5 Παραγραφή

Η παραγραφή εξακολουθεί να γίνεται στην τριετία απλά η παράγραφος 7 του άρθρου 84, εμπλουτίζεται με περισσότερες λεπτομέρειες και συμπεριλαμβάνονται και οι δηλώσεις που έχουν κατατεθεί εκπρόθεσμα, ή ήταν ανακλητικές ή με επιφύλαξη.

7.6 Φορολογικό Απόρρητο

Ενδιαφέρον στο άρθρο 85, αποτελεί η άρση απορρήτου ως προς την προσκόμιση αντιγράφων φορολογικής δήλωσης και εκκαθαριστικού σημειώματος σε συζύγους που βρίσκονται σε διάσταση ή διάζευξη. Ειδικά επί συνιδιοκτησίας ακινήτου, χορηγούνται από το φάκελο του συνιδιοκτήτη που το εκμίσθωσε μονομερώς, αντίγραφο μισθωτηρίου συμβολαίου και λοιπά στοιχεία που αφορούν το κοινό ακίνητο, στους λοιπούς συνιδιοκτήτες, για διεκδίκηση των νόμιμων δικαιωμάτων τους στο δικαστήριο και δήλωση των εισοδημάτων τους από το ακίνητο αυτό.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΦΕΡΕ Ο Ν. 3842/2010 ΣΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

8.1 Εισαγωγή

Τα άρθρα 98 – 118 περιλαμβάνουν θέματα που αφορούν τα νομικά πρόσωπα και περιλαμβάνονται στο νόμο φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Ο Ν. 3842/2010 έφερε αλλαγές στα άρθρα 101, 103, 105 – 106 και 109. Αυτές τις αλλαγές θα τις σχολιάσουμε στο παρόν κεφάλαιο.

8.2 Υποκείμενο του Φόρου

Το άρθρο 101 του Κ.Φ.Ε. ορίζει το υποκείμενο του φόρου όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα. Στο παρόν άρθρο και μετά την έναρξη ισχύος του Ν. 3842/2010 καταργούνται οι απαλλαγές από το φόρο εισοδήματος που προβλέπονται με γενικές ή ειδικές διατάξεις όλων των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που προβλέπονταν μέχρι τώρα από το άρθρο με εξαίρεση:

- τις απαλλαγές που προβλέπονται στο άρθρο 103 του Κ.Φ.Ε.,
- τις απαλλαγές που προβλέπονται για τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, την Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως και τους αλλοδαπούς οργανισμούς, από διεθνή σύμβαση η οποία έχει κυρωθεί με νόμο,
- τις απαλλαγές που προβλέπονται από διμερείς συμφωνίες για την αποφυγή διπλής φορολογίας οι οποίες έχουν κυρωθεί με νόμο,
- τις απαλλαγές που προβλέπονται από αναπτυξιακούς νόμους για την πραγματοποίηση επενδύσεων ή το μετασχηματισμό επιχειρήσεων.

8.3 Απαλλαγές από το Φόρο

Η περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 103 του Κ.Φ.Ε. αντικαθίσταται με σκοπό την εμπλούτιση της. Επίσης, καταργούνται οι απαλλαγές για τα εισοδήματα από οικοδομές γενικά και από εκμίσθωση γαιών που ανήκουν στους Ιερούς Ναούς, στις Ιερές Μητροπόλεις, στις Ιερές Μονές, στις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, στην Ιερά Μονή Πάτμου, στην Ιερά Μονή Σινά, στην Αποστολική Διακονία, στον Πανάγιο Τάφο, στο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, στα Πατριαρχεία Ιεροσολύμων και Αλεξανδρείας, στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, καθώς και στις Ιερές Σταυροπηγιακές Μονές Κύπρου. Το ίδιο ισχύει και για τα εισοδήματα από οικοδομές γενικά και από εκμίσθωση γαιών τα οποία αποκτούν τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν αποδεδειγμένα κοινωφελείς σκοπούς.

8.4 Προσδιορισμός Ακαθάριστου & Καθαρού Εισοδήματος Νομικών Προσώπων

Στο άρθρο 105 του Κ.Φ.Ε., προστίθεται πλέον διάταξη η οποία ορίζει ότι για τον προσδιορισμό του εισοδήματος από εκμίσθωση ακινήτων εκπίπτουν οι δαπάνες επισκευής, συντήρησης, ανακαίνισης, οι πάγιες και λειτουργικές δαπάνες και κάθε είδους άλλη δαπάνη των νομικών προσώπων και ιδρυμάτων αυτών, μέχρι 50% επί των ακαθάριστων εσόδων, εφόσον καλύπτεται από νόμιμα παραστατικά.

8.5 Υπολογισμός Φορολογητέου Εισοδήματος

Με το νέο νόμο ορίζεται ότι τα κέρδη των τραπεζικών ανωνύμων εταιρειών, καθώς και των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν με τη μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού, κάθε διαχειριστικής χρήσης και τα οποία μετά την έγκριση του ισολογισμού και τη διάθεση των κερδών της οικείας διαχειριστικής περιόδου από τη γενική συνέλευση των μετόχων, δεν έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου και εμφανίζονται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού ή συγκεντρωτικά στον ισολογισμό, υπόκεινται πλέον σε φορολογία στο όνομα του νομικού προσώπου με το συντελεστή φορολογίας που ορίζεται στο άρθρο 109.

8.6 Υπολογισμός του Φόρου

Με το Ν. 3842/2010, ορίζεται ότι για τα νομικά πρόσωπα όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 101, ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 20% επί των αδιανεμήτων κερδών που προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά. Ειδικά, για τα κέρδη τα οποία προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν:

- από την 1.1.2010 έως την 31.12.2010, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε 24%,
- από την 1.1.2011 έως την 31.12.2011, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε 23%,
- από την 1.1.2012 έως την 31.12.2012, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε 22%, και
- από την 1.1.2013 έως την 31.12.2013, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε 21%.

Επίσης, για τα κέρδη που διανέμουν οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες με τη μορφή αμοιβών και ποσοστών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και στους διευθυντές, αμοιβών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό, εκτός μισθού, καθώς και μερισμάτων ή προμερισμάτων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ημεδαπά ή αλλοδαπά, ή νομικές οντότητες, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, ανεξάρτητα αν η καταβολή τους γίνεται σε μετρητά ή μετοχές, η ανώνυμη εταιρεία καταβάλλει φόρο με συντελεστή 40%.

Οι διατάξεις αυτές έχουν εφαρμογή για τους ισολογισμούς που συντάσσονται με 31 Δεκεμβρίου 2010 και μετά.

Ακόμη, αφού πλέον υπάρχουν εισοδήματα που δεν απαλλάσσονται από το φόρο, και που τα ορίσαμε στην παράγραφο 8.3, ορίζεται σε αυτό το άρθρο ο συντελεστής φορολόγησης και αυτός είναι 20%. Για τα εισοδήματα αυτά δεν βεβαιώνεται προκαταβολή φόρου, όπως συμβαίνει στις λοιπά εισοδήματα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Φτάνοντας στο τέλος, της παρούσας πτυχιακής εργασίας, μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι, πολλές είναι οι αλλαγές που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια στη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, αλλά οι τελευταίες αλλαγές, που προήλθαν με τον τελευταίο νόμο 3842/2010 είναι και οι πιο ριζικές.

Εξετάζοντας τις πιο σημαντικές αλλαγές μπορούμε να αναφέρουμε ότι η νομοθέτηση νέων φορολογικών μέτρων, έχει ως σκοπό την άσκηση εντατικότερης δημοσιονομικής πολιτικής από την πλευρά της κυβέρνησης με σκοπό την έξοδο της χώρας από την κρίση. Αφού δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι φόροι είναι παροχές των ιδιωτικών φορέων προς το δημόσιο. Όμως, αυτό μπορεί να προκαλέσει αντιδράσεις στους φορολογούμενους, με σκοπό να περιορίσουν τη φορολογική υποχρέωσή τους, είτε μέσω φοροδιαφυγής, είτε μέσω φοροαποφυγής.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου Δημήτριο Ξυλούρη, για την ευκαιρία που μου έδωσε, αναθέτοντας μου το συγκεκριμένο θέμα πτυχιακής εργασίας, να ασχοληθώ με επίκαιρες καταστάσεις και συνθήκες, οι οποίες είναι θετικό να είμαι γνώστης τους και λόγο επαγγέλματος, όσο και λόγο καθημερινότητας σαν απλός πολίτης.

Βιβλιογραφία

1. Αντωνοπούλος Δ. – Σταματόπουλος Δ. – Τζίμας Γ. – Χατζάκης Γ. (2008), «Φορολογική Επιθεώρηση», εκδ. Γρίβα, Αθήνα.
2. Γεωργακόπουλος Θ., «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική», Εκδόσεις Ε. Μπένου, Γ' έκδοση.
3. Καράγιωργας Δ. (1981), «Οι δημοσιονομικοί θεσμοί», Εκδόσεις Παπαζήση 1981.
4. Κυριακοπούλου Ελ. (2001), «Δημοσιονομικό δίκαιο, Δημόσιο Λογιστικό – Φορολογικό δίκαιο», Σύγχρονη Εκδοτική.
5. Σταματόπουλος Δ. & Καραβοκύρη Α. (2007), «Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών & Νομικών Προσώπων, εκδ. Elforin, Αθήνα.
6. N. 2238/1994
7. N. 3842/2010